

ТӨВ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

ТӨВ АЙМГИЙН ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН ХУРЛЫН 2020-2024 ОНЫ ХӨРӨНГӨ ШИЙДВЭРЛЭХ ТОГТООЛЫН ХЭРЭГЖИЛТ

ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАНГААС

БҮЛЭГ А. ХӨРӨНГӨ ШИЙДВЭРЛЭХ ТУХАЙ ТОГТООЛЫН ХЭРЭГЖИЛТИЙГ ХУУЛЬ, ЖУРМЫН ДАГУУ ЗОХИОН БАЙГУУЛСАН БАЙНА.

Хөрөнгө шийдвэрлэх тухай зарим тогтоол, шийдвэрүүд нь хууль, журамд нийцээгүй байна.

Акталж, данснаас хасах эд хөрөнгийн шалгуурыг хангаагүй байхад данснаас хасах шийдвэрийг аймгийн ИТХ-аас гаргасан байна. Үлдэх өртөгтэйгөөр акталж данснаас хассан хөрөнгөнд дахин үнэлсэн хөрөнгүүд мөн багтаж байна.

Хөрөнгө шийдвэрлэх тухай тогтоолын хэрэгжилтийг Төв аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2017 оны VI дугаар хуралдааны 03 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Аймгийн өмчийн харилцааг зохицуулах журам”-ын дагуу зохион байгуулан ажилласан байна.

БҮЛЭГ Б. ХӨРӨНГӨ ШИЙДВЭРЛЭХ ТУХАЙ ТӨЛӨВЛӨСӨН ҮР ДҮНД ХҮРЭЭГҮЙ БАЙНА

Аймгийн ИТХ нь 2020-2024 онуудад нийт 25 тогтоолоор 13,704.7 сая төгрөгийн 5225 барилга байгууламж, тээврийн хэрэгсэл, тоног төхөөрөмж, тавилга эд хогшил, бусад үндсэн хөрөнгийг дуудлага худалдаагаар худалдан борлуулах, балансаас баланст шилжүүлэх, сэлбэгээр худалдах болон ашиглах, акталж устгах шийдвэр гарчээ.

Шийдвэрийн хэрэгжилт
/хувиар/

- Дуудлага худалдаагаар худалдан борлуулах -27%
- Акталж устгах- 99,7%
- Балансаас баланст шилжүүлэх- 99,6%

БҮЛЭГ В. ТӨВ АЙМГИЙН ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН ХУРАЛДААНААС БАТАЛСАН 2020-2024 ОНЫ “ХӨРӨНГӨ ШИЙДВЭРЛЭХ ТУХАЙ” ТОГТООЛЫН ХЭРЭГЖИЛТЭД ТАВИХ ХЯНАЛТ ХАНГАЛТГҮЙ БАЙНА.

Аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын даргын 2021 оны 01 дүгээр сарын 28-ны өдрийн 01 дүгээр захирамжаар аймгийн ЗДТГ-ын үндсэн хөрөнгөнд бүртгэлтэй, албан тушаалын болон, худалдан борлуулахаар аймгийн ИТХ-ын шийдвэртэй орон сууцуудын өмчлөл, ашиглалт, борлуулалтын хөрөнгийн эргэн төвлөрүүлэлттэй холбоотой асуудлыг шалгахаар 7 хүний бүрэлдэхүүнтэй ажлын хэсгийг, 2022 оны 12 дугаар 22-ны өдрийн 40 дугаар захирамжаар аймгийн ИТХ-ын Тэргүүлэгчдийн 2019 оны 113 дугаар тогтоолын хэрэгжилтэд хяналт шалгалт хийх ажлын хэсгийг 5 хүний бүрэлдэхүүнтэй тус тус байгуулсан боловч хяналт шалгалт хийгдээгүй үр дүнг тооцож ажиллаагүй байна.

Хөрөнгө шийдвэрлэх тухай 2020–2024 оны тогтоолын дагуу нийт 144 ширхэг хөрөнгийг 878.2 сая төгрөгөөр худалдан борлуулсан боловч үүнээс зөвхөн 44,7 хувь буюу 393.2 сая төгрөгийг төсөвт төвлөрүүлж, үлдсэн 55,2 хувь буюу 484,7 сая төгрөгийг төсөвт төвлөрүүлээгүй байна.

*Дуудлага худалдаагаар худалдан борлуулах шийдвэрийн хэрэгжилт /дансны ангиллаар/
/Сая төгрөгөөр/*

№	Дансны нэр	Худалдан борлуулахаар шийдвэрлэсэн		Худалдан борлуулсан			Худалдан борлуулаагүй хөрөнгө		Хэрэгжилт	
		Тоо ширхэг	Худалдах үнэ	Тоо ширхэг	Худалдсан үнэ	Төсөвт төвлөрүүлсэн дүн	Төсөвт төвлөрсөн дүн	Тоо ширхэг		Мөнгөн дүн
1	Барилга байгууламж	25	1,731.1	15	146.9	97.1	49.8	10	1,578.8	60.0%
2	Тээврийн хэрэгсэл	137	394.8	103	688.2	277.3	411.0	34	95.6	74.1%
3	Тоног төхөөрөмж	280	376.8	-	-	-	-	280	-	
	Нийт дүн	442	2,502.8	118	835.1	374.4	460.7	324	1,674.4	26.6%

Эх сурвалж: /Аймгийн ИТХ-ын 2020-2024 оны тогтоолууд/

*Балансаас баланст шилжүүлэх шийдвэрийн хэрэгжилт /дансны ангиллаар/
/Сая төгрөгөөр/*

№	Дансны ангилал	Балансаас баланст шилжүүлэх хөрөнгө				Орлогодоогүй хөрөнгө		Хэрэгжилт
		Тоо ширхэг	Нийт үнэ	Хуримтлагдсан элэгдэл	Үлдэгдэл өртөг	Тоо ширхэг	Үнэ	
1	Барилга байгууламж	71	2,388.0	377.8	1,990.1	1	10.5	99.6%
2	Тээврийн хэрэгсэл	39	789.9	435.4	354.5	1	10.0	98.7%
3	Тоног төхөөрөмж	790	1,165.2	629.6	535.7	-	-	100%
4	Тавилга ад хогшил	233	240.2	111.5	128.7	-	-	100%
5	Бусад үндсэн хөрөнгө	3	108.0	-	108.0	-	-	100%
	Нийт дүн	1,136	4,671.3	1,554.4	3,116.9	2	20.5	99.6%

Эх сурвалж: /Аймгийн ИТХ-ын 2020-2024 оны тогтоолууд/

*Акталж устгах шийдвэрийн хэрэгжилт /дансны ангиллаар/
/Сая төгрөгөөр/*

№	Дансны ангилал	Акталж, устгахаар шийдвэрлэсэн				Данснаас хасаагүй хөрөнгө		Хэрэгжилт	
		Тоо ширхэг	Нэг бүрийн үнэ	Нийт үнэ	Хуримтлагдсан элэгдэл	Үлдэгдэл өртөг	Тоо ширхэг		Үнэ
1	Барилга байгууламж	43	611.3	776.0	341.8	434.3	43	611.3	98.3%
2	Тээврийн хэрэгсэл	32	179.3	194.4	194.4	-	32	179.3	100%
3	Тоног төхөөрөмж	1549	2,498.8	3,097.0	2,030.0	1,067.0	1549	2,498.8	100%
4	Тавилга ад хогшил	1742	148.0	290.0	270.1	20.0	1742	148.0	100%
5	Бусад үндсэн хөрөнгө	244	31.2	31.2	26.9	4.3	244	31.2	100%
	Нийт дүн	3810	3,468.7	4,388.6	2,863.1	1,525.5	2	13.2	99.7%

Эх сурвалж: /Аймгийн ИТХ-ын 2020-2024 оны тогтоолууд/

*Нийт худалдан борлуулахаар шийдвэрлэсэн хөрөнгийг дансны ангиллаар харуулбал
/Сая төгрөгөөр/*

№	Дансны ангилал	Дуудлага худалдаагаар худалдан борлуулахаар шийдвэрлэсэн				
		Тоо ширхэг	Нийт үнэ	Хуримтлагдсан элэгдэл	Үлдэгдэл өртөг	Худалдах доод үнэ
1	Барилга байгууламж	8	70.9	47.3	23.5	30.9
2	Тээврийн хэрэгсэл	47	681.2	676.2	5.0	51.9
	2020 оны дүн	55	752.0	723.5	28.5	82.8
3	Барилга байгууламж	5	85.3	18.2	67.1	95.7
4	Тээврийн хэрэгсэл	23	553.5	501.0	52.5	84.6
	2021 оны дүн	28	638.9	519.2	119.6	180.3
5	Барилга байгууламж	2	46.2	5.2	41.0	20.8
6	Тээврийн хэрэгсэл	15	358.0	336.3	21.6	58.5
	2022 оны дүн	17	404.2	341.5	62.7	79.3
7	Барилга байгууламж	3	130.4	10.0	120.4	20.0
8	Тээврийн хэрэгсэл	31	797.7	784.0	13.7	147.5
	Тоног төхөөрөмж	140	-	-	-	188.4
	2023 оны дүн	176	928.1	794.0	134.1	355.9
9	Барилга байгууламж	7	1,135.8	11.9	1,123.8	1,563.8
10	Тээврийн хэрэгсэл	21	393.6	393.6	-	52.4
11	Тоног төхөөрөмж	140	-	-	-	188.4
	2024 оны дүн	168	1,529.4	405.5	1,123.8	1,804.5
	НИИТ	442	4,252.5	2,783.8	1,468.7	2,502.7

Эх сурвалж: /Аймгийн ИТХ-ын 2020-2024 оны тогтоолууд/

ДҮГНЭЛТ:

- Төв аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2020-2024 онд гаргасан хөрөнгө шийдвэрлэх тухай 25 тогтоолыг хэрэгжүүлэхээр 15 удаагийн дуудлага худалдаа, балансаас баланст шилжүүлэн бүртгэх, акталж данснаас хасаж нягтлан бодох бүртгэлд тусгах зэрэг үйл ажиллагаанууд хууль, журмын дагуу зохион байгуулсан байна.
- Хөрөнгө шийдвэрлэх тухай тогтоолын хэрэгжилт нь төлөвлөсөн үр дүнд хүрээгүй байна. Энэ нь “Төв Чандмань ДЭХГ” ОНӨААТҮГ-ын хуучин дулааны станцын барилга, тоног төхөөрөмжийг дуудлага худалдаагаар худалдахаар 2023, 2024 онд 2 удаа тогтоол гарсан боловч оролцогч оролцоогүйн улмаас дуудлага худалдаа амжилтгүй болж, хөрөнгө шийдвэрлэх тогтоолын хэрэгжилт хангалтгүй байгаа гол шалтгаан болсон байна.
- Хөрөнгө шийдвэрлэх тухай тогтоолын хэрэгжилтэд аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын Төсөв санхүү, эдийн засгийн хөгжлийн хороо болон Санхүү төрийн сангийн хэлтэс, Орон нутгийн өмчийн газар хяналт тавьж, үр дүнг тооцож ажиллаагүйгээс нийт 484.9 сая төгрөгийг төсөвт төвлөрүүлээгүй байна.

ЗӨВЛӨМЖ:

Аудитын дүн, дүгнэлтэд үндэслэн аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хуралд зөвлөх нь:

- Хөрөнгө шийдвэрлэх тухай тогтоолыг хууль тогтоомжид нийцүүлэн гаргах.
- Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 77 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсгийг хэрэгжүүлж хөрөнгө шийдвэрлэх тухай тогтоолын хэрэгжилтэд хяналт тавьж, үр дүнг тооцож ажиллах.

Аймгийн Засаг дарга (Л.Төмөрчөдөр)-д зөвлөх нь:

- Хөрөнгө шийдвэрлэх тухай тогтоолын хэрэгжилтийг үр дүнтэй зохион байгуулж, тайлагнаж, хяналт тавьж ажиллах.

Орон нутгийн өмчийн газрын дарга (Д.Батжаргал)-д, Санхүү Төрийн сангийн хэлтсийн дарга (Ю.Бямбацогт)-д нарт зөвлөх нь:

- Дуудлага худалдаа зохион байгуулахтай холбоотой анхан шатны баримтыг бүрэн хөтөлж, баримтжуулах.
- Хөрөнгө шийдвэрлэх тухай тогтоолын хэрэгжилтэд хяналт тавьж дуудлага худалдааны орлогыг төсөвт бүрэн төвлөрүүлж төсвийг хохиролгүй болгох.